

nu stærkt angrebne eller sløfede; ældst er Befæstningen paa den høie Banke ved Søbygaard. Af Kirkerne ere kun Tranterup, Bregninge og Rise fra Middelalderen. Den sidstnævnte, anseelige Kirke er opført af Kvadre og har utvivlsomt oprindelig været forsynet med Taarn; om Chor-Portalen ses endnu mærkelige udhugne Figurer. Blandt Inventariet maa nævnes tre romanske Døbefonter og den udstaarne Altartavle i Bregninge Kirke, et i alle Henseender fortrinligt Kunstværk fra Begyndelsen af det 16de Aarhundrede, men vansiret ved Overmaling.

Paa Lyø, som undersøgtes af den samme Kommission, fandtes, af oprindelig en Snæs forhistoriske Mindesmærker, endnu 4 Gravkamre ret vel bevarede. Ogsaa paa Lvernakø eftervises baade Gravkamre fra Stenalderen og Bautaastene paa den flade Strandmark ved Korshavn.

Paa Sjælland har fremdeles Dr. Henry Petersen i Forening med Arkitekt Løffler paabegyndt Undersøgelsen af Vester Flakkebjerg Herred.

Lyng-Krønborg Herred, hvis Undersøgelse i Aar er blevet afsluttet, har vist sig fattigt paa Mindesmærker fra forhistorisk Tid, idet kun 160 Punkter ere affatte paa Kortene. Dog er der i Skovene bevaret flere smukke Døyser, ligesom der ogsaa i Herredet findes enkelte Grupper af Gravhøie fra Broncealderen. Ved Siden heraf maa nævnes et Boldsted i Grønholt Bang. De fleste af Kirkerne ere oprindelig smaa og opførte af utilhugne Kamp; Tikjøb Kirke er derimod en smuk Murstensbygning fra det 13de Aarhundrede. Af Kirkeinventarium maa fremhæves Døbefonten i Tikjøb, et Broncekrucifix fra den tidlige Middelalder i Hornbæk Kirke, og den fortværfelige Altartavle fra Christian I's Tid i Birkerød. Over 40 Blade med Afbildninger ere hjembragte. Herredets Undersøgelse er foretaget af Bibliothekar W. Boye og Professor Magnus Petersen i Forbindelse med Kapitain N. P. Madsen og Figurmaler E. Røndahl.

Undersøgelsen af Falters Sønder Herred er i Aar blevet fuldført ved Dr. phil. Sophus Müller og Arkitekt Erik Schjødt. I dette stærkt opdyrkede Herred ere de fleste Mindesmærker paa Markerne sløfede, medens de ere vel bevarede i Skovene, hvor de oftere ligge samlede i større Grupper, saaledes navnlig ved Næsgaard og Hølstov; her findes ogsaa flere Døyser, som høre til de smukkeste i Landet. Henved 400 Monumenter ere affatte paa antikvariske Kort, og ialt 124 Høie og Døyser ere fredlyste. Af Borgpladserne ere navnlig to, ved Bønnet og Svinehave, af Interesse. Kirkerne høre til den eiendommelige lollandsk-falterske Gruppe af sent romanske og gothiske Kirkebygninger, som ofte udmærke sig ved en rig Murstensarkitektur. Af Enkeltheder kan nævnes en gammel Egetræsdør i Aastrup Kirke, rigt orneret med Smedejernsbeslag, og to ved deres udhugne Fremstillinger særlig interessante Døbefonter i Skjelby og Hørbelev.

Paa Bornholm har Førstelærer L. Petersen udarbejdet antikvariske Kort over Nsker og Allinge Sogne med Beskrivelse af 154 Punkter, medens Lærer S. A. Sjørgensen har undersøgt Fortidsminderne i Svaneke Sogn.

Fredlyste Mindesmærker.

Sjælland.

Hjørring Amt. Horns Herred.

- 1—12. Møsbjerg Sogn, Vogn Matr. Nr. 3, 12, 12 b og Gæstjer Matr. Nr. 1, 5 a: En sammenhængende Række af 12 store og fuldstændig bevarede Gravhøie, liggende paa en høi Bakkekam. Kjøbte. (Deklaration thinglæst den 20de August 1884.)
- 13—14. Hørmested Sogn og By Matr. Nr. 17 a og 17 e: To store Gravhøie. Kjøbte. (Deklaration thinglæst den 13de August 1884.)
- Børglum Herred.
- 15—16. Breilev Sogn, Rønnebjerg By, Matr. Nr. 14: To Gravhøie. Kjøbte. (Deklaration thinglæst den 14de August 1884.)
- 17—21. Terslev Sogn, Øster Hjulstov Matr. Nr. 2: En Gruppe af 5 middelstore Gravhøie. Kjøbte. (Deklaration thinglæst den 25de September 1884.)